

100

Orion-konsernin puolivuosisikatsaus 1-6/2017

ORION

Hyvinvointia rakentamassa. Yhdessä.

Orion-konsernin puolivuositarkastus kaudelta 1-6/2017

Orionin liikevaihto tammi-kesäkuussa 2017 oli 552 miljoonaa euroa (535 miljoonaa euroa vuoden 2016 tammi-kesäkuussa).

- Liikevoitto oli 164 (164) miljoonaa euroa.
- Voitto ennen veroja oli 160 (162) miljoonaa euroa.
- Omavaraisuusaste oli 58 % (57 %).
- Sijoitetun pääoman tuotto ennen veroja oli 44 % (45 %).
- Oman pääoman tuotto verojen jälkeen oli 43 % (46 %).
- Laimentamaton osakekohtainen tulos oli 0,90 (0,92) euroa.
- Osakekohtainen rahavirta ennen rahoituseriä oli 0,40 (0,56) euroa.
- Näkymäarvio vuodelle 2017 on ennallaan. Orion arvioi, että vuoden 2017 liikevaihto on samalla tasolla kuin vuonna 2016 ja että liikevoitto ilman olennaisia myyntivoittoja on vähintään 280 miljoonaa euroa.

ORIONIN AVAINLUKUJA KATSAUSKAUDELTA

	4-6/17	4-6/16	Muutos %	1-6/17	1-6/16	Muutos %	1-12/16
Liikevaihto, milj. EUR	272,4	273,1	-0,2 %	551,6	535,1	+3,1 %	1 073,5
Liikevoitto, milj. EUR	71,8	83,5	-14,0 %	163,5	163,9	-0,2 %	314,6
% liikevaihdosta	26,4 %	30,6 %		29,6 %	30,6 %		29,3 %
Voitto ennen veroja, milj. EUR	70,7	82,6	-14,4 %	159,5	162,3	-1,7 %	310,9
% liikevaihdosta	25,9 %	30,2 %		28,9 %	30,3 %		29,0 %
Tuloverot, milj. EUR	14,2	16,9	-16,0 %	32,7	33,3	-1,7 %	61,9
T&K-kulut, milj. EUR	26,6	28,4	-6,4 %	52,3	53,4	-2,0 %	118,2
% liikevaihdosta	9,8 %	10,4 %		9,5 %	10,0 %		11,0 %
Investoinnit, milj. EUR	23,9	13,2	+81,4 %	39,3	22,2	+76,8 %	51,1
% liikevaihdosta	8,8 %	4,8 %		7,1 %	4,2 %		4,8 %
Taseen loppusumma, milj. EUR				947,5	935,7	+1,3 %	1 062,9
Omavaraisuusaste, %				58,4 %	56,5 %		60,8 %
Nettovelkaantumisaste (gearing), %				15,2 %	12,8 %		-12,4 %
Korollinen vieras pääoma, milj. EUR				151,4	186,7	-18,9 %	152,5
Koroton vieras pääoma, milj. EUR				245,8	225,9	+8,8 %	269,0
Rahavarat ja rahamarkkinasijoitukset, milj. EUR				67,7	119,7	-43,4 %	231,9
Sijoitetun pääoman tuotto, %				43,9 %	45,2 %		40,9 %
Oman pääoman tuotto verojen jälkeen, %				42,5 %	46,2 %		40,3 %
Laimentamaton osakekohtainen tulos, EUR	0,40	0,47	-13,9 %	0,90	0,92	-1,5 %	1,77
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos, EUR	0,40	0,47	-13,9 %	0,90	0,92	-1,5 %	1,77
Osakekohtainen rahavirta ennen rahoituseriä, EUR	0,06	0,27	-76,7 %	0,40	0,56	-29,2 %	1,62
Osakekohtainen oma pääoma, EUR				3,91	3,72	+5,1 %	4,57
Henkilömäärä kauden lopussa				3 633	3 528	+3,0 %	3 469
Henkilömäärä kaudella keskimäärin				3 518	3 428	+2,6 %	3 446
Palkat ja muut henkilöstökulut, milj. EUR				112,1	113,2	-0,9 %	224,4

Toimitusjohtaja Timo Lappalainen:

”Vuosi edennyt suunnitellusti”

”Vuoden 2017 ensimmäisellä puoliskolla liikevaihtomme kasvoi hieman vertailukaudesta ja liikevoittonamme oli samalla tasolla kuin edellisvuoden tammi-kesäkuussa.

Alkuperälääkkeissä astman ja keuhkohtaumataudin hoitoon tarkoitettu Easyhaler-tuoteperheen myynti on jatkanut kasvuaan yhdistelmävalmiste Bufomix Easyhalerin johdolla. Huhtikuun alussa jätimme myös tuoteperheen uudelle salmeteroli-flutikasoni-yhdistelmävalmisteelle myyntilupahakemuksen Euroopassa. Muista keskeisistä alkuperälääkkeistämme tehohoitorauhoite Dexdorin myynti on edelleen ollut vahvaa huolimatta siitä, että geneerinen kilpailu on alkanut Saksassa. Myös pitkään markkinoilla olleen akuutin sydämen vajaatoiminnan hoitoon tarkoitettua Simdaxin myynti on jatkanut kasvuaan. Orionin brändättyjen Parkinson-lääkkeiden Stalevon, Comtessin ja Comtanin myynti on odotetusti vähentynyt, mutta kasvavat muut tuotteet ovat pystyneet korvamaan tämän laskun. Kokonaisuutena alkuperälääkkeiden myynti on ollut hieman edellisvuotta suurempaa.

Erityistuotteet-tulosityksikön liikevaihto on noussut hieman vertailukaudesta. Tulosityksikön liikevaihtoon vaikuttivat negatiivisesti markkinaympäristön muutokset ja kiristynyt hintakilpailu erityisesti Suomessa, jossa vaihtokelpoisten reseptilääkkeiden hinnoittelujärjestelmään tehtiin muutoksia vuoden alussa kaventamalla ns. hintaputkea. Toisaalta kansallisen tarjouskilpailun voitto Norjassa on kasvattanut Remsima-biosimilaarivalmisteen myyntiä vertailukaudesta.

Lääkkeiden vaikuttavia aineita valmistavan Fermionin myynti on kehittynyt alkuvuonna hyvin, ja liikevaihto ilman toimituksia Orionin omaan käyttöön on kasvanut selvästi. Lääkeraaka-aineiden kaupassa tilausyhdessä viime vuosina muuttuneet yhä lyhyemmiksi, ja tämä on johtanut liiketoiminnan volyymin aiempaa selkeästi suurempaan vaihteluun vuoden kuluessa ja eri vuosien välillä. Myös eläinlääkkeiden myynti on kasvanut. Tämä johtuu lähinnä yhteistyökumppaneille tehtyjen eläinrauhoitetoimitusten ajoituksesta verrattuna edelliseen vuoteen.

Myyntin ja markkinoinnin kustannuksia ovat nostaneet esimerkiksi panostukset Easyhaler-tuotteiston myyntiin.

Orionin tutkimus- ja kehityshankkeet ovat edenneet suunnitellusti.

Arvioimme vuoden 2017 liikevaihdon olevan samalla tasolla kuin vuonna 2016. Liikevoiton ilman olennaisia myyntivoittoja arvioimme olevan vähintään 280 miljoonaa euroa. Näkymäarviomme perusteluineen löytyy tämän katsauksen osioista ’Näkymäarvio vuodelle 2017’ ja ’Näkymien perustelut’.

Katsauskauden tapahtumia

6.4. Orion Oyj:n yhtiöjärjestyksen 5 §:n ja 9 §:n 1 momentin muutokset merkittiin kaupparekisteriin.

Katsauskauden jälkeisiä tapahtumia

Katsauskauden jälkeen ei ollut merkittäviä tapahtumia.

Tiedotustilaisuus ja puhelinkonferenssi

Tulosjulkistuksen yhteydessä järjestetään tiedotustilaisuus ja puhelinkonferenssi keskiviikkona 19.7.2017 klo 13.30 Hotel Kämpissä, osoitteessa Pohjoisesplanadi 29, Helsinki. Toimitusjohtaja Timo Lappalainen alustaa katsauksesta englanniksi.

Tilaisuus on seurattavissa myös suorana webcast-lähetystenä Orionin kotisivujen kautta osoitteessa <http://www.orion.fi/sijoittajat>. Alustuksen jälkeen voi esittää kysymyksiä puhelimitse sekä suomeksi että englanniksi.

Puhelinkonferenssin tunnus on 3998996 ja puhelinnumerot konferenssiin osallistumiseksi ovat:

Suomi: +358 (0)9 7479 0404
Ruotsi: +46 (0)8 5065 3942
Iso-Britannia: +44 (0)330 336 9411
Yhdysvallat +1 719 325 2202

Tallenne tiedotustilaisuudesta

Englanninkielinen webcast-tallenne tiedotustilaisuudesta sekä suomenkielinen nauhoite toimitusjohtajan katsauksesta julkaistaan Orionin kotisivuilla keskiviikon 19.7.2017 aikana.

Taloudellisten katsausten materiaalit

Taloudelliset katsaukset ja niiden oheismateriaali ovat julkaisuhetkestä alkaen saatavilla osoitteesta <http://www.orion.fi/sijoittajat>. Kotisivulla olevalla lomakkeella voi myös rekisteröityä Orionin tiedotteiden tilaajaksi.

Orionin kalenterissa 2017-2018

Osavuosikatsaus tammi-syyskuulta 2017	to 26.10.2017
Tilinpäätöstiedote vuodelta 2017	ke 7.2.2018
Varsinainen yhtiökokous 2018	suunniteltu pidettäväksi ti 20.3.2018
Osavuosikatsaus tammi-maaliskuulta 2018	ti 24.4.2018
Puolivuosikatsaus tammi-kesäkuulta 2018	ke 18.7.2018
Osavuosikatsaus tammi-syyskuulta 2018	ke 24.10.2018
Tilinpäätös ja hallituksen toimintakertomus vuodelta 2017 julkaistaan yhtiön verkkosivuilla viimeistään viikolla 9/2018.	

Lisätietoja katsauksesta

Jari Karlson, talousjohtaja puh. 050 966 2883

<http://www.orion.fi>
<http://www.orion.fi/sijoittajat>

Taloudellinen katsaus tilikaudelta 1.1.-30.6.2017

Liikevaihto

Orion-konsernin liikevaihto tammi-kesäkuussa 2017 oli 552 miljoonaa euroa (535 miljoonaa euroa vuoden 2016 tammi-kesäkuussa), ja se kasvoi 3 %. Valuuttakurssien nettovaikutus oli 3 miljoonaa euroa positiivinen.

Lääkeliiketoiminnan liikevaihto oli 526 (509) miljoonaa euroa, ja se kasvoi 3 %. Orionin Stalevo® (karbidopa, levodopa ja entakaponi) ja Comtess®/Comtan® (entakaponi) Parkinson-lääkkeiden liikevaihto laski 19 % ja oli yhteensä 58 (72) miljoonaa euroa. Tämä oli 11 % (14 %) lääkeliketoiminnan liikevaihdosta.

Diagnostiikkaliiketoiminnan liikevaihto oli 27 (28) miljoonaa euroa, ja se laski 4 %.

Tulos

Orion-konsernin liikevoitto oli 164 (164) miljoonaa euroa. Etappimaksujen osuus liikevoitosta oli 8 (9) miljoonaa euroa.

Lääkeliiketoiminnan liikevoitto oli 164 (165) miljoonaa euroa. Etappimaksujen osuus liikevoitosta oli 8 (9) miljoonaa euroa.

Diagnostiikkaliiketoiminnan liikevoitto oli 4,8 (4,4) miljoonaa euroa, ja se kasvoi 8 %.

Liiketoiminnan kulut

Konsernin myynnin ja markkinoinnin kulut olivat 101 (93) miljoonaa euroa.

Tutkimus- ja kehityskulut olivat 52 (53) miljoonaa euroa. T&K-kulujen osuus konsernin liikevaihdosta oli 10 % (10 %). Lääketutkimuksen ja -kehityksen osuus oli 49 (50) miljoonaa euroa. Tutkimushankkeista on kerrottu tarkemmin 'Lääkeliiketoiminnan liiketoimintakatsauksessa'.

Hallinnon kulut olivat 24 (23) miljoonaa euroa.

Muut liiketoiminnan tuotot ja kulut olivat 0 (-0) miljoonaa euroa.

Konsernin voitto

Konsernin voitto ennen veroja oli 160 (162) miljoonaa euroa, ja se laski 2 %. Laimentamaton osakekohtainen tulos oli 0,90 (0,92) euroa, ja laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos oli 0,90 (0,92) euroa. Osakekohtainen oma pääoma oli 3,91 (3,72) euroa. Sijoitetun pääoman tuotto ennen veroja oli 44 % (45 %) ja oman pääoman tuotto verojen jälkeen 43 % (46 %).

Tase ja rahoitusasema

Konsernin nettovelkaantumisaste oli 15 % (13 %) ja omavaraisuusaste oli 58 % (57 %).

Konsernitaseen vieras pääoma 30.6.2017 oli 397 (413) miljoonaa euroa. Korollista velkaa oli kauden lopussa 151 (187) miljoonaa euroa, josta pitkäaikaisia lainoja oli 150 (176) miljoonaa euroa.

Kauden lopussa konsernin rahavarat ja rahamarkkinasijoitukset olivat 68 (120) miljoonaa euroa.

Rahavirrat

Liiketoiminnan rahavirta oli 92 (101) miljoonaa euroa, investointien rahavirta oli -36 (-21) miljoonaa euroa ja rahoituksen rahavirta oli -219 (-200) miljoonaa euroa.

Investoinnit

Konsernin investoinnit olivat 39 (22) miljoonaa euroa. Aineellisten hyödykkeiden osuus oli 32 (19) miljoonaa euroa ja aineettomien hyödykkeiden osuus 7 (3) miljoonaa euroa. Fermionilla on meneillään

merkittävä laajennusinvestointi Hangon tehtaallaan ja Orionilla Easyhaler-tuotannon laajentaminen Espoon lääkevalmistetehtaalla.

Näkymäarvio vuodelle 2017 (annettu 8.2.2017)

Liikevaihdon arvioidaan olevan samalla tasolla kuin vuonna 2016 (vuonna 2016 liikevaihto oli 1 074 miljoonaa euroa).

Liikevoiton ilman olennaisia myyntivoittoja arvioidaan olevan vähintään 280 miljoonaa euroa (vuonna 2016 liikevoitto ilman myyntivoittoja oli 293 miljoonaa euroa).

Näkymien perustelut

Orionin brändättyjä Parkinson-lääkkeitä ovat Comtess®, Comtan® ja Stalevo®. Tuotteiden geneerinen kilpailu alkoi Yhdysvalloissa vuonna 2012 ja on laajentunut jo lähes kaikille markkinoille. Kilpailun seurauksena Orionin myynti on näiden tuotteiden osalta laskenut alhaiseksi Yhdysvalloissa sekä muutamilla muilla markkinoilla, ja kilpailun oletetaan laajenevan asteittain. Muiden tuotteiden myynnin kasvun arvioidaan kuitenkin korvaavan tämän tuotteiston myynnin pienenemisen myös vuonna 2017. Easyhaler-tuoteperheen myynnin arvioidaan jatkavan kasvuaan. Orionin tietoon on tullut, että eräissä Euroopan maissa on myönnetty myyntilupa Dexdor®-valmisteen geneeriselle versiolle, ja että Saksassa on tuotu valmisteen geneerinen versio markkinoille. Orion jatkaa toimenpiteitä oikeuksiensa puolustamiseksi. Geneerisen kilpailun vaikutusta myyntiin on tässä vaiheessa vielä vaikea arvioida. Simdax®-tuotteen molekyylipatentti päättyi syyskuussa 2015, mutta tämän ei edelleenkään arvioida vaikuttavan olennaisesti tuotteen myyntiin vuonna 2017.

Geneeristen tuotteiden osuus Orionin kokonaismyynnistä on merkittävä, ja hintakilpailu on jatkunut monilla markkinoilla. Orionille tärkeimmällä geneerisellä markkinalla Suomessa kilpailu jatkuu kireänä myös vuonna 2017. Lisäksi Suomessa on alkaneen vuoden alussa tehty vaihtokelpoisten reseptilääkkeiden hinnoittelujärjestelmään muutoksia kaventamalla ns. hintaputkea. Tämän muutoksen arvioitu negatiivinen vaikutus Orionin myyntiin on sisällytetty näkymäarvioon. Tuotelanseeraukset tukevat kuitenkin edelleen Orionin asemaa markkinajohtajana. Vuonna 2016 Remsima®-tuotteen myynti synnytti merkittävän osan Erytistutuotteet-tulosyksikön liikevaihdon kasvusta. Vuonna 2017 Remsiman myynnin arvioidaan kasvavan edellisestä vuodesta.

Yhteistyösopimukset muiden lääkeyhtiöiden kanssa ovat olennainen osa Orionin liiketoimintamallia. Näihin sopimuksiin liittyy usein liikevaihtoon kirjattavia maksuja, joiden määrä vaihtelee voimakkaasti vuodesta toiseen. Näiden maksujen sekä ajallinen että määrällinen ennakointi on vaikeaa. Jo tehtyihin sopimuksiin liittyvät mahdolliset tulevat maksut on joissain tapauksissa sidottu esimerkiksi tutkimushankkeiden etenemiseen tai saatuihin tuloksiin, joita ei tiedetä ennen tutkimusten valmistumista. Toisaalta uusien sopimusten tekeminen on yleensä prosessi, jonka aikataulua tai lopputulosta ei tiedetä ennen sopimuksen lopullista allekirjoitusta.

Vuonna 2017 konsernin investointien kokonaismäärän arvioidaan kasvavan vuodesta 2016, jolloin ne olivat 51 miljoonaa euroa. Suurimpia yksittäisiä meneillään olevia hankkeita ovat Fermionin Hangon tehtaalla laajennus sekä Easyhaler-tuotteiston valmistuskapasiteetin lisääminen Espoossa.

Markkinointikustannukset kasvavat edellisestä vuodesta esimerkiksi johtuen lisäpanostuksista Easyhaler-tuotteiston myyntiin. Koska uusien tuotteiden rekisteröinnit ja lanseeraukset ovat yli vuoden mittaisia projekteja, on niiden vaatimat resurssien lisäykset ja muut panostukset vuodelle 2017 suunniteltu pääsääntöisesti jo edellisen vuoden aikana.

Tutkimus- ja kehityskulut ovat samalla tasolla kuin vuonna 2016. Ne syntyvät toisaalta yhtiön sisäisistä, kiinteistä eristä kuten palkoista ja toimintainfrastruktuurin ylläpidosta, ja toisaalta ulkoisista muuttuvista kuluista. Ulkoiset kulut syntyvät mm. pitkäkestoisista kliinisistä potilaskokeista, jotka tehdään tyypillisesti useissa maissa sijaitsevilla klinikoilla. Keskeiset vuodelle 2017 suunnitellut kliiniset tutkimukset joko jatkuvat edellisestä vuodesta tai ne on jo hyvin pitkälle suunniteltu, minkä vuoksi niiden kustannustaso on varsin hyvin ennakoitavissa. Kulujen kertymään vaikuttavat olennaisesti myös kumppanuusrakenteet sekä

se, miten syntyvät kustannukset jaetaan Orionin ja yhteistyökumppaneiden kesken. Esimerkiksi darolutamidin (ODM-201) tutkimusten kuluista Bayer maksaa suurimman osan.

Lähiajan riskit ja epävarmuustekijät

Orionin brändättyjen Parkinson-lääkkeiden myynti laskee vuonna 2017 geneerisen kilpailun seurauksena. Kilpailun vaikutukset on jo sisällytetty kuluvan vuoden näkymäarvioon. Stalevon geneerisen kilpailun laajentumisen ajankohtaan ja voimakkuuteen niin Euroopassa kuin muuallakin liittyy edelleen kuitenkin epävarmuutta, jolla saattaa olla olennainen vaikutus tässä vaiheessa tehdyn arvion tarkkuuteen. Simdaxin ja Dexdorin peruspatentit ovat päättyneet. Tuotteilla on kuitenkin yhä voimassa muuta tuotesuojaa. Tästä huolimatta on mahdollista, että geneerinen kilpailu tuotteiden osalta alkaa ennen niille kuuluvan tuotesuojan päättymistä. Orionin tietoon on tullut, että eräissä Euroopan maissa on myönnetty myyntilupa Dexdor-valmisteen geneeriselle versiolle, ja että Saksassa on tuotu valmisteen geneerinen versio markkinoille. Orion jatkaa toimenpiteitä oikeuksiensa puolustamiseksi. Geneerisen kilpailun vaikutusta myyntiin on tässä vaiheessa vielä vaikea arvioida.

Yksittäisten tuotteiden myynti ja toisaalta Orionin myynti yksittäisillä markkinoilla saattaa vaihdella muun muassa sen mukaan, missä määrin lääke-markkinoilla jatkuvasti viime vuosina kiristynyt hinta- ja muu kilpailu kohdistuu nimenomaan Orionin tuotteisiin. Parkinson-lääkkeiden toimitukset suurimmalle yhteistyökumppanille Novartikselle perustuvat yhdessä etukäteen sovittuihin aikatauluihin. Nämä voivat kuitenkin muuttua esimerkiksi Novartiksen päätösten seurauksena, jotka koskevat mm. varastotasojen muutoksia. Lisäksi Novartis-toimitusten arvoon vaikuttavat markkinahintojen sekä valuuttakurssien kehitys.

Yhdysvaltojen dollarin synnyttämä valuuttakurssiriski on viime vuosina pienentynyt, koska dollareissa tapahtuvan laskutuksen osuus Orionin liikevaihdosta on pienentynyt alle kymmeneen prosenttiin ja samanaikaisesti dollareissa tapahtuvien ostojen määrä on kasvanut. Tällä hetkellä suurin valuuttariski liittyy eurooppalaiseen valuuttoihin kuten Ruotsin kruunuun ja Englannin puntaan. Euroopan maiden valuuttojen synnyttämän riskin kokonaisvaikutusta pienentää kuitenkin se, että Orionilla on useimmissa näissä maissa oma organisaatio ja siten myynnin lisäksi myös kustannuksia kyseisissä valuutoissa. Japanin jenin kurssikehityksen merkitys on myös kasvanut Parkinson-lääkkeiden Japanin myynnin kasvun myötä. Venäjän ruplaan liittyvä valuuttakurssivaikutus on kasvanut valuutan voimakkaan heilunnan vuoksi. Venäjän myynnin osuus koko Orionin liikevaihdosta ei kuitenkaan ole merkittävä.

Orionin laaja tuotevalikoima saattaa aiheuttaa riskejä toimitusvarmuudelle sekä tehdä tuotannossa vaaditun korkean laatutason ylläpitämisen haastavaksi. Eri maiden viranomaiset ja keskeiset asiakkaat suorittavat lääkkeiden kehityksen ja valmistuksen säännöllisiä ja yksityiskohtaisia tarkastuksia Orionin toimipisteissä. Mahdollisesti vaadittavien korjaavien toimenpiteiden tekemisellä voi olla ainakin väliaikaisia, toimitusvarmuutta heikentäviä ja kustannuksia nostavia vaikutuksia. Orionin tuotevalikoimassa on myös muiden lääkeyhtiöiden valmistamia tuotteita. Näiden valmistajien toimitusvarmuuteen tai tuotteiden laatuun mahdollisesti liittyvät ongelmat voivat aiheuttaa riskin Orionin toimitusvarmuudelle.

Tutkimushankkeisiin liittyy aina epävarmuustekijöitä, jotka saattavat joko kasvattaa tai laskea arvioituja kustannuksia. Projektit saattavat edetä oletettua hitaammin tai nopeammin tai ne saatetaan keskeyttää. Meneillään olevissa kliinisissä tutkimuksissa mahdollisesti tapahtuvat muutokset heijastuvat kuitenkin kustannuksiin suhteellisen hitaasti, eikä niillä arvioida olevan olennaista vaikutusta kuluvan vuoden tulokseen. Uusien, käynnistymässä olevien tutkimusten aikataulut ja kustannukset ovat tutkimusprosessin luonteesta johtuen tiedossa jo etukäteen, eivätkä ne siten tyypillisesti aiheuta odottamattomia muutoksia ennakoituun kulurakenteeseen. Viimeisen eli kolmannen kliinisen vaiheen tutkimukset Orion tekee yleensä yhteistyössä muiden lääkeyhtiöiden kanssa. Näiden yhteistyösuhteiden aloittamisella ja rakenteella on myös olennainen vaikutus tutkimusprojektien aikatauluun ja kustannustasoon.

Orionin liiketoimintamalliin kuuluu merkittävänä osana yhteistyöjärjestelyt. Näihin järjestelyihin liittyviin mahdollisiin yhteistyö- ja lisenssisopimuksiin sisältyy myös usein liikevaihtoon kirjattavia maksuja, joilla voi olla olennainen vaikutus Orionin tulokseen. Vuosina 2014-2016 näiden maksujen määrä on vaihdellut 8 miljoonan ja 39 miljoonan euron välillä. Maksut saattavat olla sidottu tiettyihin tutkimushankkeiden tai myynnin kehitykseen liittyviin ehtoihin, joiden toteutumiseen tai toteutumisen ajankohtaan liittyy aina epävarmuustekijöitä.

Taloudelliset tavoitteet (annettu 8.2.2017)

Taloudellisten tavoitteiden avulla Orion pyrkii konsernin omistaja-arvon kehittämiseen, taloudellisen vakauden varmistamiseen ja kannattavaan kasvuun. Orionin taloudelliset tavoitteet ovat:

- Kasvattaa liikevaihtoa lääke markkinan kasvua nopeammin. Tavoitteen toteuttaminen vaatii jatkuvaa panostusta tuotteiston kehittämiseen.
- Säilyttää kannattavuus hyvällä tasolla. Tavoitteena on liikevoitto, joka ylittää 25 prosenttia liikevaihdosta.
- Pitää omavaraisuusaste vähintään 50 prosentin tasolla.
- Jakaa vuotuista osinkoa, joka lähivuodet on vähintään 1,30 euroa/osake, ja kasvattaa osinkoa pidemmällä aikavälillä.

Orionin osingonjakopolitiikka

Orion ottaa osingonjaossaan huomioon yhtiön jakokelpoisten voittovarojen lisäksi taloudellisten tavoitteiden saavuttamisen vaatimat keskipitkän ja pitkän aikavälin investointi- ja muut rahoitustarpeet.

Osakkeet ja osakkeenomistajat

Orionilla oli 30.6.2017 yhteensä 141 257 828 (141 257 828) osaketta, joista A-osakkeita oli 37 266 346 (38 681 154) kappaletta ja B-osakkeita 103 991 482 (102 576 674) kappaletta. Yhtiön osakepääoma on 92 238 541,46 (92 238 541,46) euroa. Kesäkuun 2017 lopussa Orionin hallussa oli yhteensä 675 401 (783 366) kappaletta yhtiön omia B-osakkeita. A- ja B-osakkeiden yhteenlaskettu äänimäärä 30.6.2017 ilman yhtiön hallussa olevia omia osakkeita oli 848 643 001 (875 416 388) ääntä.

Orionilla oli kesäkuun 2017 lopussa 47 828 (48 789) rekisteröityä osakkeenomistajaa.

Osakkeiden äänioikeudet

Jokainen A-osake oikeuttaa äänestämään yhtiökokouksessa kahdellakymmenellä (20) äänellä ja jokainen B-osake yhdellä (1) äänellä. Yhtiökokouksessa osakkeenomistaja ei kuitenkaan saa äänestää suuremmalla äänimäärällä kuin mitä 1/20 yhtiökokouksessa edustettujen eri osakelajeihin kuuluvien osakkeiden yhteenlaskettu äänimäärä on. Yhtiöllä itsellään ja Orionin Eläkesäätiöllä ei ole äänioikeutta Orion Oyj:n yhtiökokouksessa.

Sekä A- että B-osake antaa osakkeenomistajalle samat oikeudet yhtiön omaisuuteen ja osingonjakoon.

Osakkeiden muuntaminen

Yhtiöjärjestyksen nojalla osakkeenomistaja voi vaatia A-osakkeidensa muuntamista B-osakkeiksi osakelajien enimmäismäärien puitteissa. Tammi-kesäkuussa 2017 osakkeita muunnettiin yhteensä 1 027 808 kappaletta.

Kaupankäynti Orionin osakkeilla

Orionin A- ja B-osakkeet noteerataan Nasdaq Helsingissä suurten yhtiöiden ryhmässä, terveydenhuollon toimialaluokassa tunnuksilla ORNAV ja ORNBV. Kaupankäynti yhtiön molemmilla osakkeilla alkoi 3.7.2006, ja tietoja kaupankäynnistä yhtiön osakkeilla on saatavilla tästä päivämäärästä alkaen.

Yhtiön osakkeiden markkina-arvo 30.6.2017 ilman yhtiön hallussa olevia omia osakkeita oli 7 853 miljoonaa euroa.

Nasdaq Helsingin lisäksi Orionin osakkeilla käydään kauppaa myös useilla vaihtoehtoisilla markkinapaikoilla.

Hallituksen valtuutukset

Orionin varsinainen yhtiökokous 22.3.2016 valtuutti hallituksen päättämään sekä yhtiön omien osakkeiden hankkimisesta että osakeannista luovuttamalla yhtiön hallussa olevia omia osakkeita. Hankintavaltuutus on käytetty vuoden 2016 aikana. Valtuutuksen ehdot on selostettu tarkemmin pörssitiedotteessa 22.3.2016.

Hallituksella ei ole valtuutusta korottaa osakepääomaa eikä laskea liikkeelle optio- tai vaihtovelkakirjalainaa tai optio-oikeuksia.

Osakepohjaiset kannustinjärjestelmät

Orionilla on voimassa kaksi konsernin avainhenkilöiden osakepohjaista kannustinjärjestelmää, joista on tiedotettu 5.2.2013 ja 2.2.2016 annetuilla pörssitiedotteilla.

Omistuspohja

Orionin osakkeet kuuluvat Euroclear Finlandin ylläpitämään arvo-osuusjärjestelmään, ja Euroclear Finland on Orionin virallisen osakasluettelon ylläpitäjä.

Orionilla oli kesäkuun 2017 lopussa 47 828 (48 789) rekisteröityä osakkeenomistajaa, joista yksityishenkilöitä oli 96 % (96 %). Heidän omistuksessaan oli koko osakekannasta 38 % (40 %) ja kaikista äänistä 61 % (62 %). Hallintarekisteröityjä ja ulkomaalaisessa omistuksessa olevia osakkeita oli 65 (59) miljoonaa kappaletta. Niiden osuus kokonaisosakemäärästä oli 46 % (42 %) ja 10 % (9 %) yhteenlasketuista äänistä.

Orionin hallussa oli kesäkuun 2017 lopussa 675 401 (783 366) kappaletta yhtiön omia B-osakkeita. Niiden osuus yhtiön koko osakekannasta on 0,48 % (0,55 %) ja yhteenlasketusta äänimäärästä 0,08 % (0,09 %).

Henkilöstö

Orion-konsernin keskimääräinen henkilömäärä tammi-kesäkuussa 2017 oli 3 518 (3 428). Kesäkuun 2017 lopussa konsernin palveluksessa oli yhteensä 3 633 (3 528) henkilöä, joista Suomessa työskenteli 2 952 (2 862) henkilöä ja Suomen ulkopuolella 681 (666) henkilöä.

Palkat ja muut henkilöstökulut tammi-kesäkuussa 2017 olivat yhteensä 112 (113) miljoonaa euroa.

Merkittävät oikeudelliset asiat

Orion-konserniin kuuluvia yhtiöitä on osapuolena erilaisissa oikeusriidoissa, joita ei kuitenkaan pidetä konsernin kannalta merkittävinä oikeudellisina asioina.

Liiketoimintakatsaukset

Lääkeliiketoiminta

Katsaus ihmislääkemarkkinoihin

Orionin yksittäisistä markkina-alueista tärkein on Suomi, jonka osuus kokonaisliikevaihdosta on noin kolmannes. IMS Healthin tilastoinnin mukaan ihmislääkkeiden tukkumyynti Suomessa tammi-kesäkuussa 2017 oli yhteensä 1 131 (1 115) miljoonaa euroa ja se kasvoi 1 % edellisvuodesta. Orion pystyi kasvattamaan myyntiään markkinoita nopeammin, ja yhtiö vahvisti asemaansa Suomen johtavana lääkevalmistajana. IMS Healthin tilastoinnin mukaan Orionin ihmislääkkeiden tukkumyynti Suomessa tammi-kesäkuussa 2017 oli yhteensä 147 (143) miljoonaa euroa, ja se kasvoi 2 % edelliseen vuoteen verrattuna. Orionin markkinaosuus Suomen lääkevalmistajista oli 13 % (13 %).

Yksittäisenä terapia-alueena Orionille merkittävin on edelleen Parkinsonin taudin hoito. Entakaponia sisältävät Orionin brändätyt Parkinson-lääkkeet (Stalevo®, Comtess® ja Comtan®) muodostavat hieman yli 10 % konsernin liikevaihdosta.

Orionin brändätyjen Parkinson-lääkkeiden yhteenlaskettu myynti:

milj. EUR tai USD		MAT3/2017	MAT3/2016	Muutos %
Yhdysvallat	USD	8	11	-21 %
Eurooppa TOP 5	EUR	63	87	-27 %
Japani	EUR	79	68	+16 %

Lähde: IMS Health lääkemyyntitilastot MAT3/2017 (4/2016-3/2017)
Eurooppa TOP 5: Saksa, Iso-Britannia, Ranska, Espanja ja Italia.

Euroopassa Orionin brändätyjen Parkinson-lääkkeiden myynnin lasku johtuu geneerisen kilpailun alkamisesta. Japanissa myynnin kasvu johtuu pääosin vuonna 2015 markkinalle lanseeratun Stalevon kasvusta.

Euroopassa yleisimpien suonensisäisesti annosteltavien anestesia- ja tehohoitorauhoitteiden (propofoli, midatsolaami, remifentaniili ja deksmedetomiini) yhteenlaskettu myynti maaliskuuhun 2017 päättyneeltä 12 kuukauden jaksolta oli IMS Health -lääkemyyntitilastojen mukaan 530 (527) miljoonaa euroa, ja se kasvoi 1 %. Orionin Dexdor®-tehohoitorauhoitteen (deksmedetomiini) myynti Euroopassa IMS Health -lääkemyyntitilastojen mukaan oli 53 (38) miljoonaa euroa, ja se kasvoi 39 %.

Lääkeliiketoiminnan liikevaihto ja tulos

Lääkeliiketoiminnan liikevaihto tammi-kesäkuussa 2017 oli 526 (509) miljoonaa euroa ja liikevoitto 164 (165) miljoonaa euroa. Etappimaksujen osuus liikevaihdosta ja -voitosta oli 8 (9) miljoonaa euroa, ja ne koostuivat myyntioikeuksiin liittyvistä maksuista. Lääkeliiketoiminnan liikevoitto oli 31 % (32 %) segmentin liikevaihdosta.

Orionin kymmenen myydyimmän lääkevalmisteen liikevaihto tammi-kesäkuussa 2017 oli 246 (229) miljoonaa euroa, ja se kasvoi 8 %. Näiden tuotteiden osuus lääkeliiketoiminnan kokonaisliikevaihdosta oli 47 % (45 %).

Alkuperälääkkeet

Alkuperälääkkeet-tulosyksikön tuotteisto koostuu patenttisuojatuista reseptilääkkeistä, jotka on suunnattu kolmelle terapia-alueelle: keskushermostosairauksiin, syöpäsairauksiin ja tehohoitoon sekä Easyhaler®-keuhkolääkkeisiin.

Alkuperälääkkeet-tulosyksikön liikevaihto tammi-kesäkuussa 2017 oli 186 (185) miljoonaa euroa. Parkinson-lääkkeiden myynnin lasku on jatkunut, mutta muiden tuotteiden myynti kehittyi hyvin.

Orionin Parkinsonin taudin hoitoon tarkoitettuja lääkkeitä ovat Stalevo® (vaikuttavat aineet karbidopa, levodopa ja entakaponi) ja Comtess®/Comtan® (entakaponi). Niiden yhteenlaskettu liikevaihto tammi-kesäkuussa 2017 oli 58 (72) miljoonaa euroa, ja se laski 19 %. Yhdysvalloissa Orionin Parkinson-lääkkeillä on useita geneerisiä kilpailijoita, ja kilpailu lisääntyy Euroopassa sekä myös muilla markkinoilla. Japanissa

on myönnetty ensimmäiset myyntiluvat geneerisille Comtan-tuotteille, mutta geneerinen kilpailu ei ole vielä alkanut.

Parkinson-lääkkeiden myynnin jakauma:

milj. EUR	1-6/2017	1-6/2016	Muutos %
Stalevo-toimitukset Novartikselle	33	39	-15 %
Comtan-toimitukset Novartikselle	11	15	-30 %
Orionin Stalevo-myynti	12	15	-20 %
Orionin Comtess-myynti	2	2	-23 %

Sydämen vaikean vajaatoiminnan hoitoon tarkoitetun Simdax®-lääkkeen liikevaihto tammi-kesäkuussa 2017 oli 30 (28) miljoonaa euroa, ja se kasvoi 8 %. Simdaxia myydään maailmanlaajuisesti yhteensä yli 50 maassa.

Astman ja keuhkohtaumataudin hoitoon tarkoitetun Easyhaler-tuoteperheen yhteenlaskettu liikevaihto tammi-kesäkuussa 2017 oli 37 (32) miljoonaa euroa, ja se kasvoi 16 %. Kasvu johtui pääosin Bufomix Easyhaler® -yhdistelmävalmisteen (budesonidi-formoteroli) myynnistä.

Bufomix Easyhaler-yhdistelmävalmisteen myynti tammi-kesäkuussa 2017 oli 17 (13) miljoonaa euroa, ja se kasvoi 31 %. Vuoden 2016 viimeisellä neljänneksellä Bufomix sai hajautetun menettelyn kautta myyntiluvan Saksaan, Iso-Britanniaan ja Ranskaan. Tuotteen myynti on alkanut Saksassa. Iso-Britanniassa sekä Ranskassa kansallinen hyväksymisprosessi on vielä kesken. Orionilla on meneillään Easyhaler-tuotannon laajentaminen Espoon lääkevalmistetehtaalla. Orion on huhtikuussa 2017 jättänyt myyntilupahakemuksen salmeteroli-flutikasoni-yhdistelmävalmisteele Euroopassa. Easyhaler-tuoteperheen kaupallistamisen osalta neuvotteluja käydään uusilla markkinoilla. Lisäksi mahdollisten uusien tuotteiden arviointi on meneillään.

Orionin Dexdor®-tehohoitorauhoitteen (deksmedetomidiini) liikevaihto tammi-kesäkuussa 2017 oli 34 (28) miljoonaa euroa, ja se kasvoi 22 %. Orionin tietoon on tullut, että eräissä Euroopan maissa on myönnetty myyntilupa Dexdor-valmisteen geneeriselle versiolle, ja että Saksassa on tuotu valmisteen geneerinen versio markkinoille. Orion jatkaa toimenpiteitä oikeuksiensa puolustamiseksi. Geneerisen kilpailun vaikutusta myyntiin on tässä vaiheessa vielä vaikea arvioida. Precedex®-tehohoitorauhoitteen myynti oli 13 (10) miljoonaa euroa, ja se kasvoi 36 % lähinnä partnerille tehtyjen vertailukautta suurempien lääkeainetoimituksien vuoksi.

Erityistuotteet

Patenttisuojoittomista eli geneerisistä reseptilääkkeistä ja itsehoitotuotteista sekä biosimilaareista muodostuvan Erityistuotteet-tulosyksikön liikevaihto tammi-kesäkuussa 2017 oli 255 (246) miljoonaa euroa, ja se kasvoi 3 %.

Erityistuotteet-tulosyksikön tärkeimmät markkina-alueet ovat Suomi, Skandinaavia sekä itäinen Eurooppa ja Venäjä. Suomessa tulosyksikön myynti tammi-kesäkuussa 2017 oli 145 (143) miljoonaa euroa, ja se kasvoi 2 % johtuen itsehoitotuotteiden sekä Remsima®-valmisteen myynnin hyvästä kehityksestä.

Skandinaviassa myynti kasvoi 12 prosenttia 47 (42) miljoonaan euroon. Itäisessä Euroopassa ja Venäjällä myynti kasvoi 15 %, ja oli 30 (26) miljoonaa euroa.

Muun muassa reuman hoitoon tarkoitetun Remsima-biosimilaarivalmisteen liikevaihto oli 28 (22) miljoonaa euroa, ja se kasvoi 28 % johtuen pääosin Norjan kansallisen tarjouskilpailun voittamisesta ja siihen liittyvien toimitusten alkamisesta. Orion ja eteläkorealainen Celltrion Healthcare allekirjoittivat katsauskaudella sopimuksen rituximabin (MabThera®)-biosimilaarivalmisteen myynnistä, markkinoinnista ja jakelusta yksinoikeudella Pohjoismaissa ja Virossa. Orion on näissä maissa jo ennestään Celltrion Healthcaren Remsima-tuotteen (Remicade®-infliksibin-biosimilaari) jakelija. MabTheran pääindikaatiot ovat non-Hodgkin-lymfooma ja lymfaattinen leukemia sekä autoimmuunisairaudet kuten nivelreuma.

Eläinlääkkeet

Pohjoismaissa ja osassa itäistä Eurooppaa Orion myy itse eläinlääkkeitä, ja muilla alueilla yhtiö toimii partnerien kautta. Lisäksi Orion markkinoi ja myy Pohjoismaissa useiden muiden yhtiöiden valmistamia eläinlääkkeitä. Orionin Eläinlääkkeet-yksiköllä on vahva markkina-asema kotimarkkinoillaan Pohjoismaissa.

Tulosityksikön liikevaihto tammi-kesäkuussa 2017 oli 41 (38) miljoonaa euroa, ja se kasvoi 7 %. Tulosityksikön liikevaihdosta 43 % (32 %) eli 18 (12) miljoonaa euroa muodostui eläinrauhotteiden tuoteperheen myynnistä. Tuoteperheeseen kuuluvat Orionin eläinrauhotteet Dexdomitor® (deksmedetomidiini), Domitor® (medetomidiini) ja Domosedan® (detomidiini) sekä rauhoitteiden vastavaikuttaja Antisedan® (atipametsoli).

Fermion

Fermion valmistaa lääkkeiden vaikuttavia aineita Orionin ja muiden lääkeyhtiöiden käyttöön, ja sen tuoteisto kattaa lähes 30 lääkeainetta. Muille lääkeyhtiöille Fermion valmistaa geneerisiä lääkeaineita sekä tarjoaa sopimusvalmistuspalveluita uusien vaikuttavien lääkeaineiden kehitykseen ja valmistukseen.

Fermionin myynti kehittyi alkuvuonna hyvin. Lääkeraaka-aineiden kaupassa tilaussykliit ovat viime vuosina muuttuneet yhä lyhyemmiksi, ja tämä on johtanut liiketoiminnan volyymien aiempaa selkeästi suurempaan vaihteluun vuoden kuluessa ja eri vuosien välillä. Tulosityksikön liikevaihto ilman toimituksia Orionin omaan käyttöön tammi-kesäkuussa 2017 kasvoi 39 %, ja oli 28 (20) miljoonaa euroa, joka on yli puolet koko Fermionin liikevaihdosta. Fermionilla on meneillään merkittävä laajennusinvestointi Hangon tehtaallaan.

Tutkimus- ja kehitys

Konsernin tutkimus- ja kehityskulut tammi-kesäkuussa 2017 olivat 52 (53) miljoonaa euroa, josta lääkeliiketoiminnan osuus oli 49 (50) miljoonaa euroa. Konsernin tutkimus- ja kehitysmenojen osuus konsernin liikevaihdosta oli 10 % (10 %). Tutkimus- ja kehityskulut sisältävät myös nykyisen tuoteiston kehittämiseen liittyviä kustannuksia.

Orion ja Bayer aloittivat vuonna 2014 maailmanlaajuisen yhteistyön uuden suun kautta otettavan androgeenireseptorin estäjän darolutamidin (ODM-201) kehitystyössä ja kaupallistamisessa. Yhtiöillä on meneillään yhteinen kliinisen vaiheen III -tutkimus (ARAMIS), jossa arvioidaan darolutamidin tehoa ja turvallisuutta potilailla, joilla on etäpesäkkeetön kastroatioresistentti eturauhassyöpä (nmCRPC).

Vuonna 2016 Orion ja Bayer sopivat laajentavansa darolutamidin kehitysohjelmaa ja aloittivat vuoden lopussa uuden faasi III -tutkimuksen (ARASENS), joka arvioi lääkeaihion tehoa ja turvallisuutta yhdessä vakiintuneen androgeenideprivaatioterapian (ADT-hoito) sekä kemoterapia-aine dosetakselin kanssa potilailla, joilla on vasta diagnosoitu levinnyt hormonisensitiivinen eturauhassyöpä (mHSPC) ja jotka ovat aloittamassa hormoniterapiahoitoa.

Orion sai joulukuussa 2016 valmiiksi tutkimukset Easyhaler®-tuoteperheeseen kuuluvalla salmeteroli-flutikasoni -yhdistelmävalmisteella. Saatujen myönteisten tulosten perusteella Orion on huhtikuussa 2017 jättänyt myyntilupahakemuksen tuotteelle Euroopassa. Yhdistelmävalmisteesta flutikasoni hoitaa limakalvotulehdusta ja salmeteroli toimii pitkävaikutteisena, keuhkoputkia avaavana lääkeaineena.

Orion jatkaa yhteistyössä Janssen Pharmaceuticals Inc. -yhtiön kanssa Alzheimerin taudin oireiden hoitoon tarkoitettua alfa-2c-reseptorin antagonistin (ORM-12741) kehitystyötä. Orionilla on meneillään kliinisen vaiheen IIa -tutkimus lääkeaihion uudella formulaatiolla. Orionin toteuttamassa ensimmäisessä kliinisen vaiheen IIa -tutkimuksessa selvitettiin myönteisin tuloksin lääkeaihion tehoa ja turvallisuutta Alzheimerin tautiin liittyvien kognitiivisten ja käytösoireiden hoidossa.

Orion on saanut valmiiksi kliinisen vaiheen II -tutkimuksen amyotrofista lateraaliskleroosia (ALS) sairastavien potilaiden hoitoon tarkoitettua suun kautta annosteltavalla levosimendaanilla (ODM-109). Vaikka tutkimus ei saavuttanut päätavoitettaan, tulokset olivat kuitenkin lupaavia. Saatujen tulosten perusteella Orion suunnittelee jatkavansa kehitysohjelmaa. Yhdysvaltain lääkeviranomaisen FDA on myöntänyt ODM-109:lle harvinaislääkestatuksen (Orphan Drug Designation).

Orionilla on meneillään kliinisen vaiheen II -tutkimus Parkinsonin taudin oireiden hoitoon tarkoitettua lääkeaihiolla, jossa on yhdistetty Orionin kehittämä COMT-estäjä (ODM-104) sekä Parkinsonin taudin

hoidossa käytetyt lääkeaineet karbidopa ja pitkävaikutteinen levodopa. Tutkimuksessa selvitetään lääkeainion tehoa Parkinsonin taudin oireiden hoidossa ja verrataan tuotetta jo markkinoilla olevaan Stalevo-tuotteeseen, jossa vaikuttavat aineet ovat COMT-estäjä entakaponi, karbidopa ja levodopa.

Orionilla on meneillään kliinisen vaiheen II -tutkimus syöpien hoitoon tarkoitettulla uudella kohdennetulla FGFR+VEGFR inhibiittorilla (ODM-203). Tutkimuksessa selvitetään lääkeainion tehoa kiinteiden syöpäkasvaimien kehityksen hidastamisessa potilailla, joilla on havaittu syöpäkasvaimessa FGFR-muutoksia.

Orionilla on meneillään kliinisen vaiheen I -tutkimus BET-proteiinien estäjällä (ODM-207), joka estää keskeisten syöpägeenien kuten myc-geenin transkriptiota monissa syöpälajeissa. Prekliinisissä tutkimuksissa ODM-207 on osoittanut kasvua hidastavia vaikutuksia useissa kiinteiden kasvaimien solulinjoissa. Tutkimuksessa selvitetään lääkeainion turvallisuutta ja siedettävyyttä sekä alustavaa tehoa syöpäpotilailla.

Lisäksi Orionilla on meneillään useita projekteja varhaisessa tutkimusvaiheessa, joissa tutkitaan mm. keskushermostosairauksia, syöpää ja neuropaattista kipua.

Diagnostiikkaliiketoiminta

Orion Diagnostica valmistaa helppokäyttöisiä ja nopeita ns. in vitro eli kehon ulkopuolella käytettäviä diagnostisia testejä ja lähitestaukseen soveltuvia testijärjestelmiä. Diagnostiikkaliiketoiminnan liikevaihto tammi-kesäkuussa 2017 oli 27 (28) miljoonaa euroa, ja se laski 4 %, johtuen muun muassa erään merkittävän yhteistyökumppanin ostojen jaksottumisesta.

Päätuotteena jatkoivat QuikRead®-tulehdustestit, joiden myynti kasvoi edelleen. QuikRead go® -tuoteperheen CRP-testien avulla voidaan infektioitautien diagnostiikassa ohjata antibioottihoito sellaisille potilaille, jotka niitä tarvitsevat ja ehkäistä antibioottien käyttöä tilanteissa, joissa potilaalle ei ole niistä hyötyä. Turhien antibioottihoitojen välttäminen auttaa kasvavan antibioottiresistenssiongelman ratkaisemisessa.

Diagnostiikkaliiketoiminnan liikevoitto oli 4,8 (4,4) miljoonaa euroa, ja se kasvoi 8 % muun muassa hyväkatteisen myynnin kasvun myötä. Liikevoitto oli 18 % (16 %) segmentin liikevaihdosta.

Espoossa 19.7.2017

Orion Oyj:n hallitus

Orion Oyj

Timo Lappalainen
toimitusjohtaja

Jari Karlson
talousjohtaja

Taulukko-osa

KONSERNIN LAAJA TULOSLASKELMA

milj. EUR	4–6/17	4–6/16	Muutos %	1–6/17	1–6/16	Muutos %	1–12/16
Liikevaihto	272,4	273,1	-0,2 %	551,6	535,1	+3,1 %	1 073,5
Myytyjen suoritteiden kulut	-108,0	-99,4	+8,7 %	-211,4	-201,7	+4,8 %	-421,7
Bruttokate	164,4	173,7	-5,4 %	340,1	333,4	+2,0 %	651,8
Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut	-0,0	0,1	-127,2 %	0,1	-0,1	+256,5 %	24,3
Myyntin ja markkinoinnin kulut	-53,1	-49,1	+8,1 %	-100,5	-92,8	+8,3 %	-194,7
T&K-kulut	-26,6	-28,4	-6,4 %	-52,3	-53,4	-2,0 %	-118,2
Hallinnon kulut	-12,8	-12,7	+0,8 %	-23,9	-23,4	+2,3 %	-48,7
Liikevoitto	71,8	83,5	-14,0 %	163,5	163,9	-0,2 %	314,6
Rahoitustuotot	0,1	0,3	-81,9 %	0,1	0,4	-77,4 %	0,8
Rahoituskulut	-1,2	-1,2	-0,7 %	-4,1	-2,4	+69,5 %	-4,9
Osuus osakkuusyriytysten tuloksista					0,4	-100,0 %	0,4
Voitto ennen veroja	70,7	82,6	-14,4 %	159,5	162,3	-1,7 %	310,9
Tuloverot	-14,2	-16,9	-16,0 %	-32,7	-33,3	-1,7 %	-61,9
Tilikauden voitto	56,5	65,7	-14,0 %	126,7	129,0	-1,7 %	249,0

MUUT LAAJAN TULOKSEN ERÄT VEROVAIKUTUS HUOMIOITUNA

Myytävässä olevien rahoitusvarojen arvonmuutos					0,5		-5,2
Muuntoerot	-1,4	-1,7		-1,2	-3,8		-4,6
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi	-1,4	-1,7		-1,2	-3,3		-9,8
Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvat erät	-0,0	-0,0		0,0	-0,0		3,7
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi	-0,0	-0,0		0,0	-0,0		3,7
Muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen	-1,4	-1,7		-1,2	-3,3		-6,1
Tilikauden laaja tulos verovaikutus huomioituna	55,1	63,9	-13,8 %	125,6	125,7	-0,1 %	243,0

TILIKAUDEN VOITON JAKAUTUMINEN

Emoyhtiön omistajille	56,5	65,7	-14,0 %	126,8	129,0	-1,7 %	249,0
Määräysvallattomille omistajille	-0,0	0,0		-0,0	0,0		0,0

TILIKAUDEN LAAJAN TULOKSEN JAKAUTUMINEN

Emoyhtiön omistajille	55,1	63,9	-13,8 %	125,6	125,7	-0,1 %	243,0
Määräysvallattomille omistajille	-0,0	0,0		-0,0	0,0		0,0

Laimentamaton osakekohtainen tulos, EUR ¹⁾	0,40	0,47	-13,9 %	0,90	0,92	-1,5 %	1,77
--	-------------	------	---------	-------------	------	--------	------

Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos, EUR ¹⁾	0,40	0,47	-13,9 %	0,90	0,92	-1,5 %	1,77
--	-------------	------	---------	-------------	------	--------	------

Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	10,5	10,3	+2,0 %	20,8	20,2	+2,9 %	40,6
Palkat ja muut henkilöstökulut	58,8	59,8	-1,8 %	112,1	113,2	-0,9 %	224,4

1) Osakekohtainen tulos on laskettu emoyhtiön omistajille kuuluvasta voitosta.

KONSERNITASE

VARAT				
milj. EUR	6/17	6/16	Muutos %	12/16
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	304,7	279,4	+9,0 %	289,1
Liikearvo	13,5	13,5		13,5
Aineettomat oikeudet	39,9	39,7	+0,3 %	37,9
Muut aineettomat hyödykkeet	2,8	2,5	+12,1 %	2,5
Osuudet osakkuusyrytyksissä	0,1	3,0	-97,7 %	0,1
Myytavissä olevat rahoitusvarat	0,3	7,6	-96,5 %	0,4
Eläkesaaminen	20,6	20,4	+1,0 %	22,8
Laskennalliset verosaamiset	1,3	1,2	+6,2 %	1,5
Muut pitkäaikaiset saamiset	2,3	4,1	-44,9 %	3,8
Pitkäaikaiset varat yhteensä	385,3	371,4	+3,7 %	371,5
Vaihto-omaisuus	238,4	213,6	+11,6 %	227,5
Myyntisaamiset	208,1	186,9	+11,3 %	200,1
Muut saamiset	48,0	44,1	+8,9 %	31,9
Rahamarkkinasijoitukset		3,1	-100,0 %	31,0
Rahavarat	67,7	116,6	-42,0 %	200,9
Lyhytaikaiset varat yhteensä	562,2	564,3	-0,4 %	691,4
Varat yhteensä	947,5	935,7	+1,3 %	1 062,9
OMA PÄÄOMA JA VELAT				
milj. EUR	6/17	6/16	Muutos %	12/16
Osakepääoma	92,2	92,2		92,2
Käyttörahasasto	0,5	0,5		0,5
Muut rahastot	2,4	7,7	-69,2 %	2,0
Kertyneet voittovarot	455,2	422,6	+7,7 %	546,6
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma yhteensä	550,3	523,0	+5,2 %	641,4
Määräysvallattomien omistajien osuudet	0,0	0,0	-337,2 %	0,0
Oma pääoma yhteensä	550,3	523,0	+5,2 %	641,4
Laskennalliset verovelat	37,0	37,4	-1,1 %	37,1
Eläkeveloitteet	3,1	3,1		3,2
Varaukset	0,3	0,3		0,3
Pitkäaikaiset korolliset velat	150,3	175,7	-14,5 %	150,2
Muut pitkäaikaiset velat	0,0	0,0	+3,5 %	0,0
Pitkäaikaiset velat yhteensä	190,7	216,5	-11,9 %	190,8
Ostovelat	97,6	74,4	+31,3 %	106,1
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat	6,9	8,4	-17,1 %	9,1
Muut lyhytaikaiset velat	100,6	102,4	-1,8 %	112,9
Varaukset	0,4	0,0		0,2
Lyhytaikaiset korolliset velat	1,1	11,0	-90,2 %	2,3
Lyhytaikaiset velat yhteensä	206,5	196,1	+5,3 %	230,7
Velat yhteensä	397,2	412,6	-3,7 %	421,5
Oma pääoma ja velat yhteensä	947,5	935,7	+1,3 %	1 062,9

LASKELMA KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA

- a. Osakepääoma
- b. Käyttörahassto
- c. Muut rahastot
- d. Etuuspoijaisten eläkejärjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvat erät
- e. Muuntoerot
- f. Kertyneet voittovarot
- g. Määräysvallattomien omistajien osuus
- h. Oma pääoma yhteensä**

milj. EUR	Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma							g.	h.
	a.	b.	c.	d.	e.	f.			
Oma pääoma 1.1.2016	92,2	0,5	6,9	-1,6	-1,5	498,4	0,0	594,9	
Tilikauden tulos						129,0		129,0	
Muut laajan tuloksen erät									
Myytavissä olevien rahoitusvarojen arvonmuutos			0,5					0,5	
Muuntoerot					-3,8			-3,8	
Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvat erät				-0,0				-0,0	
Tapahtumat omistajien kanssa									
Osingonjako ja pääoman palautus						-183,3		-183,3	
Omat osakkeet						-16,8		-16,8	
Osakekannustinjärjestelmä						2,5		2,5	
Muut muutokset			0,3			-0,4	0,0	-0,1	
Oma pääoma 30.6.2016	92,2	0,5	7,7	-1,7	-5,3	429,5	0,0	523,0	
Oma pääoma 1.1.2017	92,2	0,5	2,0	2,0	-6,2	550,7	0,0	641,4	
Tilikauden tulos						126,8		126,8	
Muut laajan tuloksen erät									
Muuntoerot					-1,2			-1,2	
Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvat erät				0,0				0,0	
Tapahtumat omistajien kanssa									
Osingonjako ja pääoman palautus						-218,2		-218,2	
Osakekannustinjärjestelmä						1,5		1,5	
Muut muutokset			0,3			-0,3	-0,0	0,0	
Oma pääoma 30.6.2017	92,2	0,5	2,4	2,1	-7,3	460,5	0,0	550,3	

KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA

milj. EUR	1-6/17	1-6/16	1-12/16
Liikevoitto	163,5	163,9	314,6
Oikaisut	24,9	26,2	26,8
Käyttöpääoman muutos	-56,8	-57,5	-33,0
Maksetut korot	-5,0	-8,4	-11,9
Saadut korot	0,6	4,0	7,7
Saadut osingot	0,0	0,1	0,1
Maksetut verot	-35,3	-27,6	-55,2
Liiketoiminnan rahavirta yhteensä	91,9	100,7	249,1
Investoinnit aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin	-29,6	-18,2	-41,0
Investoinnit aineettomiin hyödykkeisiin	-7,5	-3,8	-6,7
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden sekä myytävissä olevien sijoitusten myynnit	1,1	0,6	26,6
Investointien rahavirta yhteensä	-35,9	-21,4	-21,1
Lyhytaikaisten lainojen nostot	1,2	1,2	1,2
Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut	-1,8	-0,8	-1,5
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut		-2,3	-36,7
Omat osakkeet		-16,8	-16,8
Maksetut osingot ja muu voitonjako	-217,9	-181,1	-183,6
Rahoituksen rahavirta yhteensä	-218,5	-199,8	-237,4
Rahavarojen muutos	-162,6	-120,5	-9,4
Rahavarat kauden alussa	231,9	245,2	245,2
Valuuttakurssien muutosten vaikutus	-1,7	-5,1	-3,9
Rahavarojen muutos	-162,6	-120,5	-9,4
Rahavarat kauden lopussa	67,7	119,7	231,9
Täsmäytys taseen rahavaroihin			
Taseen rahavarat kauden lopussa	67,7	116,6	200,9
Rahamarkkinasijoitukset kauden lopussa		3,1	31,0
Rahavirtalaskelman rahavarat	67,7	119,7	231,9

AINEELLISTEN KÄYTTÖMAISUUSHYÖDYKKEIDEN MUUTOKSET

milj. EUR	6/17	6/16	12/16
Kirjanpitoarvo kauden alussa	289,1	276,4	276,4
Lisäykset	32,1	18,8	44,5
Vähennykset	-0,5	-0,7	-1,4
Poistot ja arvonalentumiset	-15,7	-15,1	-30,5
Kirjanpitoarvo kauden lopussa	305,0	279,4	289,1

AINEETTOMIEN HYÖDYKKEIDEN MUUTOKSET (ILMAN LIIKEARVOA)

milj. EUR	6/17	6/16	12/16
Kirjanpitoarvo kauden alussa	40,4	44,3	44,3
Lisäykset	7,3	3,0	6,2
Vähennykset	-0,0		-0,0
Poistot ja arvonalentumiset	-5,0	-5,1	-10,1
Kirjanpitoarvo kauden lopussa	42,5	42,2	40,4

VAKUUDET JA VASTUUSITOUMUKSET

milj. EUR	6/17	6/16	12/16
ANNETUT VAKUUDET OMISTA SITOUUMUKSISTA			
Takaukset	4,3	4,4	4,1
MUUT VASTUUT			
Leasing-vastuut (ilman rahoitusleasing-sopimuksia)	5,5	6,3	6,7
Muut vastuut	0,3	0,3	0,3

JOHDANNAISSOPIMUKSET

milj. EUR	6/17	6/16	12/16
VALUUTTATERMIINIT JA VALUUTANVAIHTOSOPIMUKSET			
Käypä arvo, milj. EUR	-0,8	-1,0	-0,1
Nimellisarvo, milj. EUR	34,5	40,6	25,1
VALUUTTAOPTIOT			
Käypä arvo, milj. EUR	0,1	-0,0	-0,0
Nimellisarvo, milj. EUR	50,8	35,4	31,7

RAHOITUSINSTRUMENTTIEN KÄYPIEN ARVOJEN MÄÄRITYS JA HIERARKIA

milj. EUR	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Johdannaissopimukset				
Valuuttajohdannaiset		0,4		0,4
Myytävissä olevat rahoitusvarat				
Osakkeet ja osuudet			0,3	0,3
Varat yhteensä		0,4	0,3	0,7
Johdannaissopimukset				
Valuuttajohdannaiset		-1,1		-1,1
Velat yhteensä		-1,1		-1,1

Tason 1 rahoitusinstrumenttien käypä arvo perustuu toimivilla markkinoilla noteraattuihin hintoihin. Tason 2 rahoitusinstrumentin käypä arvo perustuu markkinoilta saatuihin syöttötietoihin. Tason 3 johdannaisten käypä arvo ei ole arvioitavissa markkinoilta saatavilla tiedoilla.

Konsernissa noudatetaan periaatetta, jonka mukaan käypien arvojen hierarkian tasojen väliset siirrot kirjataan sille päivälle, jona siirron aiheuttanut tapahtuma on toteutunut

Tasojen välillä ei ole tapahtunut siirtoja raportointikauden aikana.

LIIKETOIMET LÄHIPIIRIIN KUULUVIEN KANSSA

milj. EUR	1-6/17	1-6/16	1-12/16
Johdon työsuhde-etuudet	5,9	5,4	6,8

Segmenttikohtaiset tiedot

LIKEVAIHTO TULOSYKSIKÖITTÄIN

milj. EUR	4-6/17	4-6/16	Muutos %	1-6/17	1-6/16	Muutos %	1-12/16
Lääkeliiketoiminta	260,7	259,5	+0,5 %	526,1	508,7	+3,4 %	1 021,6
Alkuperälääkkeet	87,5	97,3	-10,0 %	185,9	185,3	+0,3 %	350,4
Erytistuotteet	132,7	123,2	+7,8 %	254,5	246,0	+3,5 %	507,8
Eläinlääkkeet	21,8	20,0	+8,9 %	40,9	38,3	+7,0 %	77,3
Fermion	12,5	9,7	+29,8 %	28,0	20,2	+38,8 %	47,6
Sopimusvalmistus ja muut	6,1	9,3	-34,8 %	16,8	19,0	-11,5 %	38,5
Diagnostiikkaliiketoiminta	12,4	14,4	-13,4 %	26,8	27,9	-3,7 %	54,8
Konsernierät	-0,7	-0,7	-8,3 %	-1,4	-1,5	-7,5 %	-2,8
Konserni yhteensä	272,4	273,1	-0,2 %	551,6	535,1	+3,1 %	1 073,5

LIKEVOITTO LIKETOIMINTA-ALUEITTAIN

milj. EUR	4-6/17	4-6/16	Muutos %	1-6/17	1-6/16	Muutos %	1-12/16
Lääkeliiketoiminta	73,5	84,9	-13,4 %	163,7	165,0	-0,8 %	316,4
Diagnostiikkaliiketoiminta	1,3	1,8	-27,7 %	4,8	4,4	+7,9 %	8,4
Konsernierät	-3,0	-3,2	-5,5 %	-5,0	-5,6	-10,8 %	-10,2
Konserni yhteensä	71,8	83,5	-14,0 %	163,5	163,9	-0,2 %	314,6

LIKEVAIHTO VUOSINELJÄNNEKSITTÄIN

milj. EUR	2017		2016		2015			
	4-6	1-3	10-12	7-9	4-6	1-3	10-12	7-9
Lääkeliiketoiminta	260,7	265,5	267,1	245,7	259,5	249,3	247,3	227,1
Diagnostiikkaliiketoiminta	12,4	14,4	13,5	13,4	14,4	13,5	15,2	12,5
Konsernierät	-0,7	-0,7	-0,7	-0,6	-0,7	-0,8	-0,9	-0,5
Konserni yhteensä	272,4	279,2	279,9	258,6	273,1	262,0	261,6	239,1

LIKEVOITTO VUOSINELJÄNNEKSITTÄIN

milj. EUR	2017		2016		2015			
	4-6	1-3	10-12	7-9	4-6	1-3	10-12	7-9
Lääkeliiketoiminta	73,5	90,2	59,6	91,8	84,9	80,1	52,1	59,7
Diagnostiikkaliiketoiminta	1,3	3,5	1,7	2,2	1,8	2,6	1,7	1,1
Konsernierät	-3,0	-2,0	-2,6	-2,0	-3,2	-2,4	-2,9	-2,3
Konserni yhteensä	71,8	91,7	58,7	92,0	83,5	80,3	50,9	58,6

LIKEVAIHDON MAANTIETEELLINEN JAKAUMA VUOSINELJÄNNEKSITTÄIN

milj. EUR	2017		2016		2015			
	4-6	1-3	10-12	7-9	4-6	1-3	10-12	7-9
Suomi	82,8	81,9	91,8	84,4	82,1	80,1	85,1	78,1
Skandinavia	50,1	44,7	45,5	39,6	44,3	44,7	47,0	39,1
Muu Eurooppa	81,7	83,0	89,0	78,1	85,5	83,2	81,9	70,7
Pohjois-Amerikka	16,1	19,6	29,7	18,7	19,6	18,2	16,1	17,9
Muut maat	41,7	50,0	23,9	37,8	41,6	35,8	31,5	33,2
Konserni yhteensä	272,4	279,2	279,9	258,6	273,1	262,0	261,6	239,1

Liiketoimintakatsaukset

LÄÄKELIIKETOIMINNAN AVAINLUKUJA

milj. EUR	4-6/17	4-6/16	Muutos %	1-6/17	1-6/16	Muutos %	1-12/16
Liikevaihto	260,7	259,5	+0,5 %	526,1	508,7	+3,4 %	1 021,6
Liikevoitto	73,5	84,9	-13,4 %	163,7	165,0	-0,8 %	316,4
% liikevaihdosta	28,2 %	32,7 %		31,1 %	32,4 %		31,0 %
T&K-kulut	25,0	26,6	-5,9 %	49,3	50,0	-1,4 %	111,5
% liikevaihdosta	9,6 %	10,2 %		9,4 %	9,8 %		10,9 %
Investoinnit	23,4	13,1	+79,6 %	38,4	21,8	+75,7 %	49,7
% liikevaihdosta	9,0 %	5,0 %		7,3 %	4,3 %		4,9 %
Myyntituotot omista alkuperälääkkeistä	101,8	101,5	+0,4 %	202,7	194,4	+4,3 %	377,0
Varat				814,1	747,7		776,9
Velat				191,2	169,1		209,0
Henkilöstömäärä kauden lopussa				3 312	3 205		3 161

KYMMENEN MYYDYINTÄ LÄÄKEVALMISTETTA

milj. EUR	4-6/17	4-6/16	Muutos %	1-6/17	1-6/16	Muutos %	1-12/16
Stalevo®, Comtess® ja Comtan® (Parkinsonin tauti)	27,2	38,9	-30,2 %	57,7	71,6	-19,4 %	124,2
Easyhaler®-tuoteperhe (astma, keuhkoastma)	18,9	16,3	+15,7 %	36,9	31,9	+15,5 %	63,7
Dexdor® (tehohoitorauhoite)	17,0	13,5	+26,2 %	33,7	27,7	+21,8 %	56,8
Simdax® (sydämen vajaatoiminta)	14,4	13,8	+3,8 %	29,7	27,6	+7,7 %	56,4
Remsima® (nivelreuma, tulehdukselliset suolistosairaudet)	16,7	10,0	+66,5 %	27,7	21,7	+27,6 %	42,3
Dexdomitor®, Domitor®, Domosedan® ja Antisedan® (eläinrauhotteet)	10,1	5,3	+91,4 %	17,6	12,1	+45,4 %	28,1
Precedex® (tehohoitorauhoite)	6,5	6,0	+8,6 %	13,4	9,8	+36,2 %	19,6
Burana® (tulehdus, kipu)	5,7	5,2	+9,8 %	11,4	10,3	+9,9 %	23,1
Marevan® (verenohennus)	5,5	3,8	+44,1 %	9,5	9,0	+5,5 %	18,2
Divina®-sarja (vaihdevuosioreet)	4,9	3,7	+33,7 %	8,6	6,9	+24,0 %	16,1
Yhteensä	126,8	116,5	+8,8 %	246,0	228,6	+7,6 %	448,5
Osuus lääkeliikeyvaihdosta	49 %	45 %		47 %	45 %		44 %

DIAGNOSTIIKKALIIKETOIMINNAN AVAINLUKUJA

milj. EUR	4-6/17	4-6/16	Muutos %	1-6/17	1-6/16	Muutos %	1-12/16
Liikevaihto	12,4	14,4	-13,4 %	26,8	27,9	-3,7 %	54,8
Liikevoitto	1,3	1,8	-27,7 %	4,8	4,4	+7,9 %	8,4
% liikevaihdosta	10,5 %	12,6 %		17,8 %	15,9 %		15,3 %
T&K-kulut	1,7	1,9	-12,9 %	3,1	3,5	-11,3 %	6,9
% liikevaihdosta	13,4 %	13,3 %		11,7 %	12,7 %		12,6 %
Investoinnit	0,4	0,1	+384,6 %	0,6	0,3	+118,2 %	1,1
% liikevaihdosta	3,1 %	0,6 %		2,3 %	1,0 %		2,0 %
Varat				49,5	48,9		45,8
Velat				8,4	8,3		17,6
Henkilöstömäärä kauden lopussa				293	299		284

KESKEISET KLIINiset LÄÄKEKEHITYSHANKKEET

Projekti	Käyttöaihe	FAASI			Rekisteröinti
		I	II	III	
Easyhaler® salmeteroli-flutikasoni	Astma, keuhkohtaumatauti	Bioekvivalenssi-tutkimus			Rekisteröinti*
Darolutamidi (ODM-201) ¹⁾	Eturauhassyöpä (nmCRPC)	I	II	III*	
Darolutamidi (ODM-201) ¹⁾	Eturauhassyöpä (mHSPC)	I	II	III*	
ORM-12741 (alfa-2c reseptorin antagonisti) ²⁾	Alzheimerin tauti	I	IIa*		
ODM-109 (suun kautta otettava levosimendaani)	ALS-tauti	I	II		
ODM-104 (tehokkaampi COMT-estäjä)	Parkinsonin tauti	I	II*		
ODM-203 (FGFR+VEGFR inhibiittori)	Kiinteät syöpäkasvaimet	I	II*		
ODM-207 (BET-proteiinien estäjä)	Syöpä	I*			
¹⁾ Yhteistyössä Bayerin kanssa ²⁾ Yhteistyössä Janssen Pharmaceuticalsin kanssa.		*	= Vaihe meneillään		
		III	= Status muuttunut edellisestä vuosineljänneksestä		

Tietoja Orionin osakkeista

OSAKKEIDEN PERUSTIEDOT 30.6.2017

	A-osake	B-osake	Yhteensä
Kaupankäyntitunnus Nasdaq Helsingissä	ORNAV	ORNBV	
Listautumispäivä	1.7.2006	1.7.2006	
ISIN-koodi	FI0009014369	FI0009014377	
ICB-koodi	4500	4500	
Reuters-koodi	ORNAV.HE	ORNBV.HE	
Bloomberg-koodi	ORNAV.FH	ORNBV.FH	
Osakepääoma, milj. EUR	24,3	67,9	92,2
Kirjanpidollinen vasta-arvo/osake, EUR	0,65	0,65	
Osakemäärä yhteensä, kpl	37 266 346	103 991 482	141 257 828
% koko osakekannasta	26 %	74 %	100 %
Yhtiön hallussa olevat omat osakkeet, kpl		675 401	675 401
Osakkeita yhteensä ilman omia osakkeita, kpl	37 266 346	103 316 081	140 582 427
Osakkeiden vähimmäismäärä, kpl			1
A- ja B-osakkeita enintään ja kaikkien osakkeiden enimmäismäärä, kpl	500 000 000	1 000 000 000	1 000 000 000
Ääniä/osake	20	1	
Äänimäärä ilman yhtiön hallussa olevia omia osakkeita	745 326 920	103 316 081	848 643 001
% kaikista äänistä	88 %	12 %	100 %
Osakkeenomistajia	16 658	36 681	47 828

Sekä A- että B-osake antaa osakkeenomistajalle samat oikeudet yhtiön omaisuuteen ja osingonjakoon.

TIETOJA KAUPANKÄYNNISTÄ NASDAQ OMX HELSINGISSÄ 1.1.-30.6.2017

	A-osake	B-osake	Yhteensä
Vaihdettu osakemäärä, kpl	1 754 420	34 502 915	36 257 335
Vaihdon osuus osakemäärästä, %	4,6 %	33,4 %	25,7 %
Vaihto, milj. EUR	89,7	1 745,8	1 835,5
Päätöskurssi 31.12.2016, EUR	42,38	42,29	
Alin kurssi, EUR (A 3.1. ja 25.1.2017, B 25.1.2017)	42,00	41,99	
Keskikurssi, EUR	51,10	50,60	
Ylin kurssi, EUR (A ja B 2.6.2017)	58,35	58,50	
Päätöskurssi 30.6.2017, EUR	55,75	55,90	
Osakekannan markkina-arvo 30.6.2017 ilman yhtiön hallussa olevia omia osakkeita, milj. EUR	2 077,6	5 775,4	7 853,0

OSAKEKOHTAISIA TUNNUSLUKUJA

	4-6/17	4-6/16	Muutos %	1-6/17	1-6/16	Muutos %	1-12/16
Laimentamaton osakekohtainen tulos, EUR	0,40	0,47	-13,9 %	0,90	0,92	-1,5 %	1,77
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos, EUR	0,40	0,47	-13,9 %	0,90	0,92	-1,5 %	1,77
Osakekohtainen rahavirta ennen rahoituseriä, EUR	0,06	0,27	-76,7 %	0,40	0,56	-29,2 %	1,62
Osakekohtainen oma pääoma, EUR				3,91	3,72	+5,1 %	4,57
Osakkeita keskimäärin ilman yhtiön hallussa olevia omia osakkeita, 1 000 kpl	140 582	140 860		140 547	140 869		140 671

Liitteet

Raportointi

Orion-konsernin emoyhtiö on Orion Oyj. Konsernissa on kaksi liiketoiminta-aluetta eli toimintasegmenttiä ja viisi tulosityksikköä. Orion raportoi toiminnoistaan kahden toimintasegmentin mukaan.

- Lääkeliiketoiminta
  - Alkuperälääkkeet (patentoidut reseptilääkkeet kolmelle terapia-alueelle)
  - Erytistuotteet (geneeriset eli patenttisuojattomat reseptilääkkeet ja itsehoitotuotteet)
  - Eläinlääkkeet (lääkkeet ja hoitotuotteet lemmikki- ja tuotantoeläimille)
  - Fermion (lääkkeiden vaikuttavat aineet Orionille ja muille yhtiöille)
- Diagnostiikkaliiketoiminta
  - Orion Diagnostica (diagnostiset testijärjestelmät terveydenhuollon lähitestaukseen ja teollisuushygieniaan).

Sopimusvalmistus ja muut eli lääkevalmistus muille yhtiöille sisältyy Lääkeliiketoiminnan segmenttiin, mutta se ei ole erillinen tulosityksikkönsä, vaan kuuluu konsernissa Toimitusketju-organisaatioon.

Katsauksen laatimisperiaatteet

Tämä katsaus on laadittu IAS 34, Osavuosikatsaukset -standardin mukaisesti. Katsauksen laatimisessa on noudatettu samoja laatimisperiaatteita kuin vuositilinpäätöksessä 2016, joiden lisäksi on noudatettu 1.1.2017 alkaen käyttöönotettuja EU:n hyväksymiä muutoksia olemassa oleviin IFRS-standardeihin sekä IAS-standardeihin. Standardimuutoksilla ei ole ollut vaikutusta konsernitilinpäätökseen.

Katsauskauden sovelletut periaatteet ja laskentamenetelmät ovat saatavilla Orionin kotisivulla osoitteessa <http://www.orion.fi/sijoittajat>.

Muut

Tämän katsauksen tietoja ei ole tilintarkastettu.

Suluissa olevat luvut ovat vertailukauden tietoja eli edellisen vuoden vastaavalta kaudelta. Kaikki katsauksen luvut on pyöristetty, minkä vuoksi yksittäisten lukujen summa saattaa poiketa esitetystä summaluvusta.

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAPERUSTEET

Sijoitetun pääoman tuotto (ROCE), %	=	$\frac{\text{Voitto ennen veroja + korko- ja muut rahoituskulut}}{\text{Taseen loppusumma - korottomat velat kaudella keskimäärin}}$	x 100
Oman pääoman tuotto (ROE), %	=	$\frac{\text{Tilikauden voitto}}{\text{Oma pääoma kaudella keskimäärin}}$	x 100
Omavaraisuusaste, %	=	$\frac{\text{Oma pääoma}}{\text{Taseen loppusumma - saadut ennakot}}$	x 100
Nettovelkaantumisaste, %	=	$\frac{\text{Korollinen vieras pääoma - rahavarat - rahamarkkinasijoitukset}}{\text{Oma pääoma}}$	x 100
Osakekohtainen tulos, EUR	=	$\frac{\text{Emoyhtiön omistajille kuuluva voitto}}{\text{Osakemäärä ilman yhtiön hallussa olevia omia osakkeita kaudella keskimäärin}}$	
Osakekohtainen rahavirta ennen rahoituseriä, EUR	=	$\frac{\text{Liiketoiminnan rahavirta + investointien rahavirta}}{\text{Osakemäärä ilman yhtiön hallussa olevia omia osakkeita kaudella keskimäärin}}$	
Osakekohtainen oma pääoma, EUR	=	$\frac{\text{Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma}}{\text{Osakemäärä kauden lopussa ilman yhtiön hallussa olevia omia osakkeita}}$	
Osakekohtainen osinko, EUR	=	$\frac{\text{Tilikaudelta jaettava osinko}}{\text{Osakemäärä kauden lopussa ilman yhtiön hallussa olevia omia osakkeita}}$	
Osingonjakosuhte, %	=	$\frac{\text{Osakekohtainen osinko}}{\text{Osakekohtainen tulos}}$	x 100
Efektiiivinen osinkotuotto, %	=	$\frac{\text{Osakekohtainen osinko}}{\text{Kauden viimeinen kaupantekokurssi}}$	x 100
Hinta/voitto-suhde (P/E)	=	$\frac{\text{Kauden viimeinen kaupantekokurssi}}{\text{Osakekohtainen tulos}}$	
Osakkeen keskikurssi, EUR	=	$\frac{\text{Osakkeen euromääräinen kokonaisvaihto}}{\text{Vaihdettujen osakkeiden määrä kaudella keskimäärin}}$	
Osakekannan markkina-arvo, milj. EUR	=	Osakemäärä kauden lopussa x kauden viimeinen kaupantekokurssi	

Julkaisija:

Orion Oyj

<http://www.orion.fi/>

<http://www.twitter.com/OrionCorplR>

Orion on suomalainen lääkeyhtiö - hyvinvoinnin rakentaja, joka toimii maailmanlaajuisesti. Orion kehittää, valmistaa ja markkinoi ihmis- ja eläinlääkkeitä, lääkkeiden vaikuttavia aineita sekä diagnostisia testejä. Yhtiö panostaa jatkuvasti uusien lääkkeiden sekä hoitotapojen tutkimiseen ja kehittämiseen. Orionin lääketutkimuksen ydinterapia-alueita ovat keskushermostosairaudet, syöpäsairaudet sekä hengityselinsairaudet, joiden hoitoon Orion kehittää inhaloitavia Easyhaler®-keuhkolääkkeitä. Orionin liikevaihto vuonna 2016 oli 1 074 miljoonaa euroa, ja yhtiö työllisti vuoden lopussa noin 3 500 henkilöä. Orionin A- ja B- osakkeet on listattu Nasdaq Helsingissä. Vuonna 1917 perustettu Orion viettää satavuotisjuhlavuottaan vuonna 2017.